

Néaraidhearfach

Níl sé i gceist ag tacú le hiompraíocht an duine a athrú, go mbíonn siad mar an gcéanna le gach duine eile ná go mbíonn siad néaraitipiciúil. Léirimid meas ar agus déanaimid ceiliúradh ar éagsúlacht agus nuair a thacaítear le hiompraíocht, déantar amhlaidh i gcónaí chun tacú leis an dalta ina bhfoghlaim agus chun go n-oibreoidh siad i dtreo na rudaí is mó a bhfuil súil acu lena bhaint amach. Mar gheall gurb eol dúinn gur cumarsáid atá in iompraíocht, aithnímid an gá atá leis an dalta agus a riachtanais a thuiscint mar chuid de phróiseas réiteachdhírthe. Is ionann néardhearbhú agus caitheamh le héagsúlacht mar dheis le héisteacht, foghlaim, oiriúnú agus teacht chun cinn.

Cad atá i gceist le bheith dearfach ó thaobh néara-éagsúlachta?

Ciallaíonn 'néara-éagsúlacht' go bhfuilimid go léir éagsúil sa bhealach a smaoinímid, a mhothaímid, agus a fhoghlaimímid, mar gheall go bpróiseálann ár n-íochinn eolas ar bhealaí éagsúla. Tá do rang iomlán éagsúil ní hamháin ó thaobh an chuma atá ort nó na rudaí a thaitníonn leat a dhéanamh, ach freisin sa bhealach a oibríonn d'íochinn agus conas smaoiníonn, a mhothaíonn, agus a fhoghlaimíonn tú." (LEANS)

Tá an cine daonna néara-éagsúil. Taitníonn rudaí éagsúla linn go léir agus tá riachtanais éagsúla againn go léir agus próiseálann gach duine dínn rudaí ar bhealaí éagsúla.

Is é néaraitipiciúil an téarma a úsáidtear amanna le cur síos a dhéanamh ar an tromlach daoine mar gheall go gceaptar go bpróiseálann siad eolas ar an gcaoi chéanna. Is gnách go mbunaítear córais agus cuir chuige agus aird ar dhaoine néaraitipiciúla.

Is é néara-éagsúil an téarma a úsáidtear amanna le cur síos a dhéanamh ar dhaoine a phróiseálann eolas ar bhealach difriúil ón tromlach. D'fhéadfaí a áireamh leis seo, ach níl sé teoranta do, daoine uathacha, daoine ar a bhfuil Neamhord Hipirghníomhaíochta an Easnamh Airde (ADHD), daoine displéiceacha nó daoine ar a bhfuil neamhord teanga forbartha, ach ní bhraitheann sé ar dhiagnóis.

Is gnách go bhfreastalaítear ar riachtanais daoine néaraitipiciúla trí go leor córas a bhunaigh daoine ag a bhfuil a riachtanais chomhchosúla, agus d'fhéadfadh riachtanais éagsúla a bheith ag daoine néara-éagsúla nár cuireadh san áireamh. Mar shampla, d'fhéadfadh go ndearnadh cinneadh faoi éide scoile do gach duine, ach, mar sin féin, d'fhéadfadh go mhothaíonn roinnt daoine a chaitheann é míchompordach míchompordach agus gur deacair orthu a n-aird a dhíriú.

Ciallaíonn dearfach i dtaobh néara-éagsúlachta go gcuirtear riachtanais gach duine san áireamh i gcinnteoireacht, a chinntíonn go léirítear meas ar gach duine agus go dtéitear i gcomhairle le daoine nach ionann agus an tromlach iad agus go dtuigtear iad.

Bealaí le bheith dearfach i dtaobh néara-éagsúlachta ar scoil:

- Meas a léiriú ar roghanna cumarsáide agus a thuiscint nach bhfuil aon stíl chumarsáide ar an gceann 'ceart'
- 'Iompraíocht' a athshamlú agus difríocht agus éagsúlacht néaraichineálacha éagsúla a thuiscint
- Dul i gcomhairle go fairsing le daltaí sula ndéantar cinntí a imríonn tionchar orthu
- A bheith ar oscailt rudaí a dhéanamh ar bhealach éagsúil chun gur féidir leat an rath a chur ar fáil do gach dalta agus ball foirne
- Na deiseanna iontacha a thapú a chuireann difríocht agus inathraitheacht ar fáil do phobal na scoile
- A chinntiú nach gcuirtear tacaíocht ar fáil i bhfoirm idirghabháil atá bunaithe ar chomhlíonadh, go bhfuil daltaí agus tuismitheoirí/cúramóirí mar chuid de phróiseas pleanála an mhúinteora oideachais speisialta (MOS) agus nach leagtar spriocanna amach ar bhealach a lorgaíonn an dalta a athrú
- A chinntiú go bhfuil an deis ag gach dalta an rath a bhaint amach i ngach gníomhaíocht

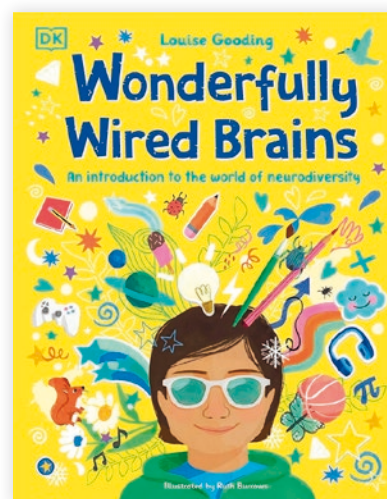
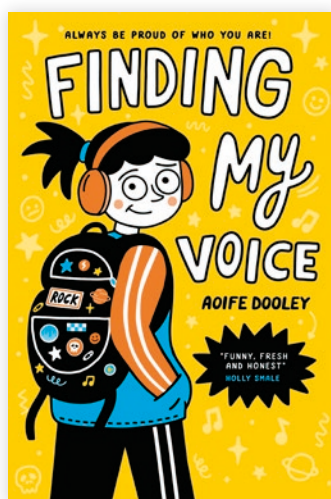
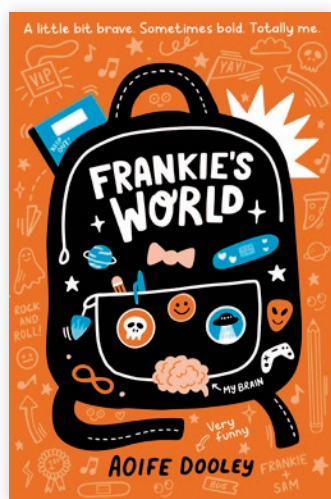
Acmhainní agus léitheoireacht bhreise

NEST Is sraith ábhar saor in aisce é NEST (Sraith Straitéisí Piarthacaíochta Néara-éagsúla) chun piarthacaíocht a éascú do dhaoine óga néara-éagsúla in iar-bhunscoileanna príomhshrutha.

LEANS: Is clár saor in aisce é seo le tús eolais a thabhairt do dhaltaí 8-11 bhliain i mbunscoileanna príomhshrutha ar choincheap na néara-éagsúlachta agus ar conas a imríonn sé tionchar ar ár n-eispéiris ar scoil.

Dhá leabhar iad *Frankie's World* agus *Finding My Voice* faoin néara-éagsúlacht agus an t-eispéireas uathach leis an údar agus an maisitheoir uathach, Aoife Dooley.

Wonderfully Wired Brains le Louise Gooding

Alt ó Chumann Síceolaíochta na Breataine:
'[Neurodiversity affirmative education: why and how?](#)'

[Ionad Uathachais Choillidh Chanannáin le Sue Fletcher Watson](#)

[Neuro-affirmation in the Classroom le Sue Fletcher Watson](#)

[An Irish School's Neuro-affirmative Approach to Uniform](#)

FGM an CNOS

Tús Eolais ar Uathachas

Difríochtaí Sóisialta a Thuiscint – Cur Chuige Néaraidhearfach